

Публічний звіт голови Запорізької райдержадміністрації перед громадськістю Запорізького району

До структури Запорізької районної державної адміністрації входять апарат, три управління, п'ять відділів, служба у справах дітей та сектор з державної реєстрації. Передбачена штатним розписом чисельність працівників складає 128 посад, з них посад державної служби 119, працівників, які виконують функції з обслуговування 1 посада, інші працівники 8 посад.

Кожен напрямок розвитку нашого району – це спільна робота районної державної адміністрації, голів сільських та селищних рад, депутатів усіх рівнів, підприємств та підприємців району, комунальних закладів, територіальних органів, усіх мешканців нашого району.

За результатами комплексної оцінки (рейтингу) соціально-економічного розвитку міст і районів Запорізької області за підсумками січня-вересня 2017 року Запорізький район посів 6 місце.

Бюджет Запорізького району

В 2017 році до загального фонду місцевих бюджетів Запорізького району без урахування Долинської та Біленьківської ОТГ надійшло 101031,6 тис. грн., що у порівнянні з відповідним періодом минулого року більше на 24 523,0 тис. грн. або на 32,1%.

Доходи, які фактично отримані місцевими бюджетами району, більше запланованих при затвердженні місцевих бюджетів (уточнений план станом на 01.04.2017) на 30 485,4 тис. грн. або на 43,2%.

Плановий показник доходів виконано по всіх 10 місцевих бюджетах району.

Протягом 2017 року місцевими бюджетами району проведено капітальних видатків на суму 37 556,0 тис. грн.

Станом на 01.01.2018 року по видаткам, які фінансуються за рахунок коштів місцевих бюджетів район, кредиторська заборгованість відсутня.

Агропромисловий розвиток

Запорізький район – район сільськогосподарського виробництва, має зернову спеціалізацію з розвинутим виробництвом соняшнику. Під урожай 2017 року було посіяно 33400 га зернових та зернобобових культур, в тому числі озимих 27249 га. Зернові та зернобобові культури зібрані з площі 33400 га., намолочено 101,1 тис. тонн зерна, середня урожайність зернових 30,3 цн/га. Озимої пшениці отримано в кількості 72,5 тис. тонн, ячменю зібрано 6,4 тис. тонн, кукурудзи 12,3 тис. тонн. Валовий збір соняшнику у 2017 році склав 40,4 тис. тонн, урожайність становить 20,6 ц/га. Під урожай поточного 2018 року господарствами району посіяно озимих 28146 га , в порівнянні з відповідним періодом минулого року посів озимих складає 104%. Озимої пшениці посіяно 21613 га, озимого ячменю 1935 га, крім того посіяно 4598 га озимого ріпаку.

Підприємства району, які у 2017 році отримали найвищу урожайність сільськогосподарських культур:

- ранні зернові та зернобобові: ПП «АФ «Росія» - 55,1 ц/га, ТОВ «Мотор Січ Агро» - 42,5 ц/га, ТОВ «Валена» – 39,1 ц/га, ТОВ «Александр – Агро2» - 37,9 ц/га.

- соняшник: ТОВ «Александр – Агро3»- 35,0 ц/га; ПП «АФ «Росія» - 28,7 ц/га; ТОВ «Александр – Агро2»- 27,0 ц/га; ТОВ «Валена» – 26,1 ц/га;

- кукурудза на зерно: ФГ «СВАМ» - 86,3 ц/га; ПП «АФ «Росія» - 85,5 ц/га; ФГ «Агро-Троя» - 68,0 ц/га; ТОВ «Бакай-Агро» - 47,2 ц/га; ФГ «Мінько» - 38,6 ц/га; ТОВ «Валена» - 36,9 ц/га.

Найвищий валовий збір ранніх зернових та зернобобових культур був зібраний в таких господарствах: ПП АФ «Славутич» – 8 794т, ТОВ «Александр-Агро3» – 6 800т, ПП «АФ «Росія» – 6 032т.

Сільськогосподарськими підприємствами району вироблено 361,4 т м'яса, 1 563,1т. молока (136,3% до 2016 року), отримано 82,1млн. шт. яєць.

Протягом 2017 року проводився щомісячний моніторинг розрахунків підприємств-орендарів з громадянами за користування земельними частками (паями). Станом на 01.01.2018 розмір сплаченої орендної плати склав 78 754,8 тис. грн (132,1% до 2016 року).

Середньомісячна заробітна плата на сільгосппідприємствах району за 2017 рік склала 4 486 грн (140,5% до минулого року).

Протягом 2017 року господарства району взяли участь у 52 ярмаркових заходах у місті Запоріжжі, було реалізовано продукції на загальну суму 914,5 тис. грн.

Аналіз проведення заходу «Врожай-2017»

Аналізуючі показники з проведення моніторингу сільськогосподарських земель у 2017 році згідно заходу «Врожай-2017» у Запорізькому районі обстежено землі сільськогосподарського призначення, а саме 85059,5819 га (95%) з них приватної – 70783,0470 га, державної – 8903,8497 га, колективної власності – 5010,1400 га та комунальної власності – 362,5448 га.

Згідно обстеження було виявлено 1754,6390 га земель державної власності, які використовуються без документів; землі державної власності, які не використовуються 2071,0480 га; землі колективної власності без документів 797,5000 га; використання земель комунальної власності без документів – 100,0104 га; землі комунальної власності, які не використовуються – 90,2953 га.

Землі державних підприємств Запорізького району на площі 2731,88 га обстежені в повному обсязі, порушень не виявлено.

Виявлені факти порушень по обстеженню земель сільськогосподарського призначення були надані до Міжрайонного управління Держгеокадастру у Запорізькому районі, Вільнянської об'єднаної державної податкової інспекції Головного управління державної фіскальної служби у Запорізькій області та м. Запоріжжя, а також до Запорізького відділення поліції Дніпровського відділу поліції Головного управління поліції в Запорізькій області. Земельні ділянки, які використовуються без правовстановлюючих документів внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Слідчим відділенням Запорізького відділення поліції Дніпровського відділу поліції Головного управління поліції в Запорізькій області здійснювалися розслідування по 4-м кримінальним провадженням. В результаті проведеної роботи сума від реалізації сільськогосподарської продукції,

зібраної з безхазяйних посівів, становить 132,2 тис.грн.. Ці кошти були спрямовані до місцевих бюджетів сільських рад, а саме Наталівської, Миколай-Пільської та Григорівської.

В ході проведення заходу «Врожай-2017» 51 працівнику (по 188 підприємствам) збільшено розмір заробітної плати, легалізовано дохід на суму 99,2 тис. грн., добровільно оформлено трудові відносини з 210-ти найманими працівниками (по 37-ми підприємствам), яким нарахована заробітна плата на загальну суму 672 тис.грн. В ході відпрацювання стану використання земель приватної власності земельних часток (паїв), виділених в натурі на місцевості, які використовуються власниками ділянок самостійно, за 2017 рік залучено до декларування 450 громадян, які використовують земельні ділянки (паї) самостійно, в порівнянні з минулим роком кількість поданих декларацій збільшилась на 107 (386 декл. – минулий рік) . Згідно поданих декларацій задекларовано доходу на загальну суму 4252,5 тис. грн., що на 1590,6 тис.грн. більше ніж за аналогічний період минулого року (2661,9 тис.грн – минулий рік). Всього надійшло доходів 1146,5 тис.грн. (+425,4 тис.грн., 159% до минулого року), з них ПДФО – 888,5 тис.грн, військового збору 88,4 тис.грн. та ЕСВ - 169,6 тис.грн..

Згідно проведеної роботи по узаконенню та легалізації сільськогосподарських угідь Запорізькою райдержадміністрацією видано розпоряджень про надання дозволу на розробку документації на 469,4200 га, затверджено документації із землеустрою - на 742,6629 га, укладено договори оренди - на 757,3029 га. В результаті чого сума надходжень від укладених договорів оренди становить 543,7 тис. грн., що більше на 276,5 тис.грн. та складає 203,5% до минулого року.

На виконання заходів районної «Програми в галузі сільського господарства, лісового господарства, рибальства та мисливства» з районного бюджету 2017 році було виділено для нагородження трудівників району за високі показники в районному змаганні, присвяченому Дню незалежності України та з нагоди професійного свята Дня працівників сільського господарства 47,2 тис.грн.

Згідно Постанови Президії Запорізького райкому профспілки працівників агропромислового комплексу України та Управління агропромислового розвитку Запорізької райдержадміністрації «Про організацію районного змагання колективів збиральних ланок за скорочення термінів та підвищення якості збирання врожаю ранніх зернових та зернобобових культур у 2017 році» в липні та серпні переможців у змаганні серед комбайнових агрегатів відзначено матеріальною допомогою в сумі 12,0 тис. грн. та пам'ятними вимпелами.

З початку дії програми «Сільське подвір'я» з мешканцями району укладено 274 кредитних договорів на загальну суму 3749,8 тис. грн. Реалізація програми на території Запорізького району дала можливість 69 сім'ям добудувати або придбати житлові будинки, 353 сім'ям газифікувати власні оселі, 23 сім'ям придбати сільськогосподарську техніку і молодняк худоби.

Протягом 2017 року з мешканцями Запорізького укладено 5 кредитних договорів на загальну суму 349,0 тис. грн., в т.ч.

– 3 договори на будівництво (добудову, реконструкцію) житлових будинків
– на суму 250,0 тис. грн,

– 2 договори на розвиток особистого селянського господарства — на суму 99,0 тис. грн. (в т.ч.1 договір на 99,0 тис. грн. придбання худоби).

Згідно умов «Програми розвитку молочного скотарства в сільськогосподарських підприємствах Запорізької області на 2014-2018 роки» за приріст поголів'я корів молочного напрямку продуктивності господарства Запорізького району за 2017 рік отримали дотацію в сумі 80 тис.грн..

Інфраструктурні проекти

На території району протягом 2017 року реалізовувався ряд важливих соціально - інфраструктурних проектів:

- у 2017 році на території Запорізького району завершено будівництво перевантажувального терміналу компанії «Нібулон» з відвантаження зернових та олійних культур на річковий транспорт в с. Біленьке. Загальна сума інвестицій складає 500,0 млн. грн. Відкриття терміналу відбулося 15.06.2017 року. Термінал забезпечив робочими місцями 120 чол.;

- «Реконструкція будівлі під дитячий садочок за адресою Запорізька область Запорізький район селище Малокатеринівка вул. Калініна, 28» (державний фонд регіонального розвитку – 5011,513 тис. грн., обласний бюджет – 556,835 тис. грн) – освоєно 4579,540 тис. грн. (планується до вводу у експлуатацію у 2018 році);

- «Водовод питної води на с. Зоряне, Запорізького району, Запорізької області» (державний фонд регіонального розвитку – 4571,598 тис. грн., місцевий бюджет – 512,396 тис. грн.) – освоєно 2785,0 тис. грн. (планується до вводу в експлуатацію у 2018 році);

- «Реконструкція водопровідних мереж с. Лукашеве Запорізького району Запорізької області» (державний фонд регіонального розвитку – 5305,044 тис. грн., місцевий бюджет – 589,458 тис. грн.) – освоєно 1214,0 тис. грн. (планується до завершення у 2018 році);

- «Реконструкція мереж водозабезпечення села Малишівка Запорізького району Запорізької області» (державний фонд регіонального розвитку – 3811,123 тис. грн., місцевий бюджет – 564,209 тис. грн.) – освоєно 3264,0 тис. грн. (планується до завершення у 2018 році);

- «Реконструкція вуличного освітлення с. Червонодніпровка Запорізького району» (за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження в частині обласного бюджету виділені кошти на реалізацію заходу: у сумі 148,0 тис. грн.). Завершено у 2017 році;

- «Будівництво зовнішнього освітлення парку смт. Кушугум Запорізького району Запорізької області» (за рахунок коштів обласного бюджету реалізовано зазначений захід на суму 458,175 тис. грн.);

- «Заходи з озеленення території поліклініки в смт. Кушугум Запорізького району Запорізької області» (за рахунок обласного фонду охорони навколишнього природного середовища реалізовано зазначений захід на суму 191,576 тис. грн.);

- «Реконструкція вуличного освітлення населеного пункту Біленківської сільської ради с. Мар'ївка» (за рахунок коштів обласного бюджету реалізовано зазначений захід на суму 1164,732 тис. грн.).

На виконання робіт з будівництва, реконструкції, капітальних та поточних середніх ремонтів автомобільних доріг комунальної власності Запорізького району в 2017 році за рахунок місцевих бюджетів було освоєно коштів на суму 3135,894 тис. грн.

У грудні місяці 2017 року райдержадміністрація надала до облдержадміністрації перелік найважливіших об'єктів капітального будівництва, фінансування яких передбачає залучення коштів обласного та державного бюджетів у 2018 році.

Будівництво даних об'єктів забезпечить вирішення соціально-економічних проблем населення Запорізького району на загальну суму – 30238,374 тис. грн., в тому числі водовідведення, водопостачання та розвиток об'єктів соціальної сфери.

У районі забезпечена стабільна робота Центру надання адміністративних послуг при райдержадміністрації та сектору з питань державної реєстрації. Станом на 01.01.2018 року надано 1594 адміністративні послуги, в тому числі 4 адміністративні послуги Дозвільного центру, прийнято та виконано 6871 заява з питань державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, 1015 заяв з питань державної реєстрації юридичних та фізичних осіб підприємців, опрацьовано 63 запити про надання витягів з державного реєстру.

Соціальна сфера

Запорізькою райдержадміністрацією протягом 2017 року здійснювались заходи з метою покращення ефективності зайнятості та зростання доходів населення району.

Станом на 01.01.2018 за статистичними даними заборгованість із заробітної плати в Запорізькому районі складала 634,2 тис. грн. у тому числі: Державний навчально – виробничий заклад авіаційного профілю «Запорізький центр льотної підготовки ім. Маршала авіації О.І. Покришкіна» – 571,6 тис. грн. (23 особи), та економічно неактивне підприємство ТОВ «Запорізький індустріально – механічний завод» 79,0 тис. грн. (29 осіб).

Середньомісячна заробітна плата штатних працівників підприємств Запорізького району станом на 01.10.2017 склала 6439,43 грн. та у порівнянні з відповідним періодом 2016 року (3691,84 грн.) збільшилась на 74,4 %.

Протягом 2017 року 536 сім'ям з дітьми, інвалідам з дитинства, малозабезпеченим сім'ям призначено та виплачене державну соціальну допомогу на загальну суму 73,5 млн. грн., у відповідний період 2016 року 3907 сім'ям виплачене допомогу на суму 68,6 млн. грн.

Призначено субсидій 12 243 домогосподарствам на суму 95,5 млн. грн. на житлово-комунальні послуги та 2,1 млн. грн. на тверде паливо.

В Запорізькому районі на обліку знаходяться 424 вимушено переміщених осіб, щомісячну адресну допомогу для покриття витрат на проживання, у тому

числі на оплату житлово-комунальних послуг, призначено 92 сім'ям, сума витрат за 2017 рік склала 1,5 млн. грн.

Влітку 2017 року послугами по оздоровленню та відпочинку було охоплено 4307 дітей району, що складає 95 % від загальної чисельності дітей шкільного віку (2016 – 89,1 %), в т.ч.: оздоровленням – 1904 дітей (42%), відпочинком – 2403 дітей (53%).

Оздоровленням та відпочинком охоплено: 77 дітей учасників АТО, в т.ч.: оздоровленням – 29, відпочинком – 48; 13 дітей внутрішньо переміщених осіб, в т.ч.: оздоровленням – 3, відпочинком – 10. Всього на оздоровчу кампанію влітку 2017 року з місцевих бюджетів району витрачено 498,38 тис. грн., у тому числі з районного бюджету 404,44 тис. грн.

На обліку в управлінні соціального захисту населення перебуває 558 учасників АТО. До Дня Незалежності України з районного бюджету виплачено матеріальну допомогу 380 учасникам АТО, 8 інвалідам АТО, 4 сім'ям загиблих учасників АТО, 1 вдові Героя Небесної сотні на суму 856,00 тис. грн. Санаторно-курортним лікуванням у 2017 році охоплено 8 учасників АТО та 9 учасників АТО пройшли психологічну реабілітацію. У 2017 році 5 учасників АТО пройшли професійну реабілітацію у Центрі «Запорізький державний обласний навчально-курсний комбінат», які набули професію водія категорії «В».

На обліку в управлінні соціального захисту населення райдержадміністрації знаходяться 14614 мешканців, які мають право на пільги на оплату житлово – комунальних послуг відповідно до діючого законодавства. Загальна сума відшкодування підприємствам, якими надавались житлово – комунальні послуги пільговий категорії населення Запорізького району станом на 01.01.2018 складає 9,7 млн. грн., на придбання твердого палива 532,3 тис. грн.

Відповідно до постанови КМУ від 05.04.2017 № 223 «Деякі питання виплати у 2017 році разової грошової, передбаченої законами України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» і «Про жертви нацистських переслідувань» виплачене 1549 громадянам суму 1,5 млн. грн., із них 418 учасникам АТО на суму 306,2 тис. грн. (за рахунок коштів державного бюджету).

На виконання заходів районної програми «Назустріч людям» матеріальну допомогу за рахунок коштів районного бюджету отримали 870 мешканців району на загальну суму 293,3 тис. грн.

Запорізький районний територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Запорізької районної ради здійснює соціальне обслуговування та надає різні види соціальних послуг самотнім, самотньо – проживаючим особам похилого віку, інвалідам, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги, малозабезпеченим сім'ям, громадянам, які перебувають у складних життєвих обставинах.

До складу Запорізького районного територіального центру соціального обслуговування Запорізької районної ради Запорізької області входять такі структурні підрозділи:

- відділення соціальної допомоги вдома, яке очолює завідувач відділенням та входять 22 соціальних робітники. На обслуговуванні у відділенні соціальної

допомоги вдома знаходяться 162 громадянина. Протягом 2017 року соціальними робітниками у відділенні соціальної допомоги вдома обслуговано 265 громадян та надано безкоштовно 105359 послуг;

- відділення організації надання адресної натуральної та грошової допомоги, яке очолює завідувач відділенням та входить один соціальний робітник. На обслуговуванні у відділенні знаходиться 338 громадян. Протягом 2017 року відділенням адресної натуральної та грошової допомоги обслуговано 518 громадян та надано 4749 послуг.

Особлива увага приділялась роботі щодо соціального захисту прав та законних інтересів дітей, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Станом на 01.01.2018 на обліку служби у справах дітей Запорізької райдержадміністрації перебуває 163 дитини-сироти та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Протягом 2017 року на первинний облік дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, поставлено та надано відповідний статус 30 дітям, з них влаштовано: під опіку, піклування громадян - 18 дітей, в дитячий будинок сімейного типу – 5 дітей, усиновлено громадянами України - 2 дитини, направлено на тимчасове влаштування в сім'ю родичів - 3 дитина, направлено на повне державне забезпечення до державного закладу – 2 дитини.

Також, з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, за звітній період усиновлено 5 дітей.

В рамках районної та обласних програм забезпечення житлом дітей – сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, за умови співфінансування обласного, районного бюджету та бюджету Степненської сільської ради у 2017 році придбана квартира для дитини – сироти на території Степненської сільської ради.

В рамках постанови КМУ від 15.11.2017 № 877 «Про затвердження Порядку та умов надання у 2017 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на будівництво/капітальний ремонт/реконструкцію малих групових будинків, будинків підтриманого проживання, будівництво/придбання житла для дитячих будинків сімейного типу, соціального житла для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, виготовлення проектно-кошторисної документації» на території Запорізького району були придбані: Біленьківською сільською радою - 1 квартира та Широківською сільською радою – 2 житлових будинки.

Охорона здоров'я

Комунальний заклад «Запорізька центральна районна лікарня» Запорізької районної ради Запорізької області працює з потужністю 590 відвідувань у зміну, на 255 ліжок цілодобового перебування хворих у стаціонарі.

З 27.02.2017 філія поліклініки в смт Кушугум запрацювала в новій будівлі, яка розрахована на 250 відвідувань в зміну, працює з потужністю понад 270.

Загальна кошторисна вартість будівництва об'єкту склала 80759,002 тис. грн. Всього витрачено: 77219,978 тис. грн., в т.ч. державний бюджет – 41878,131 тис. грн., обласний та місцевий бюджети – 35341,847 тис. грн.

В районі діє програма «Цукровий діабет», станом на 01.01.2018 зареєстровано хворих на цукровий діабет 1752 особи. На диспансерному обліку знаходиться 1612 осіб, з них дорослі 1602 особи, дітей 7, підлітків 3.

На виконання програми протидії захворюванню на туберкульоз у Запорізькому районі у 2017 році на придбання туберкуліну, рентгенплівки, лабораторних реактивів, деззасобів, тощо виділено 190,5 тис. грн.

На реалізацію програми надання медичної допомоги хворим нефрологічного профілю у Запорізькому районі в 2017 році за рахунок коштів місцевого бюджету придбано медикаментів для лікування хворих з пересадженими органами на загальну суму 577,2 тис.грн.

В 2017 році за рахунок коштів районного бюджету для КЗ «Запорізька центральна районна лікарня» ЗРР було придбано ехоенцефалограф для обстеження хворих неврологічного профілю на суму 160,0 тис.грн., придбано оргтехніку, стерилізаційне обладнання на суму 65,5 тис.грн.

З районного бюджету було виділено 494,5 тис.грн. на поточний ремонт приміщень лікарні (проведено ремонт лікарських кабінетів поліклініки, урологічного відділення, проведено заміну вікон на склопакети, частково відновлено асфальтове покриття внутрішніх доріг лікарні)

Придбано меблі для лікарських кабінетів поліклініки, матраци, подушки та постільна білизна для стаціонарного відділення.

За рахунок коштів обласного бюджету проведено озеленення території філії поліклініки в смт. Кушугум на суму 191,0 тис. грн.

В 2017 році проведено капітальний ремонт Миколай-Пільської амбулаторії загальної практики-сімейної медицини КЗ «Запорізький районний центр первинної медико-санітарної допомоги» ЗРР на суму 175,0 тис. грн., Лукашівської амбулаторії загальної практики-сімейної медицини на суму 220,0 тис.грн., поточний ремонт Григорівського фельдшерсько-акушерського пункту на суму 49,8 тис.грн. амбулаторії № 1 Центру ПМСД на суму 39,0 тис. грн.

За рахунок коштів бюджетів сільських рад проведено поточний ремонт Петропільської, Миколай-Пільської амбулаторій загальної практики-сімейної медицини, Зеленопільського, Ручаївського, Новопетрівського фельдшерсько-акушерського пункту та фельдшерського пункту на загальну суму 248,7 тис. грн.

Завдяки клопотанню керівництва райдержадміністрації проведено ремонт асфальтового покриття по вул. Лікарняній, де розташована поліклініка КЗ «Запорізька центральна районна лікарня» Запорізької районної ради Запорізької області.

Освіта

По галузі «Освіта» у 2017 році в районі функціонувало 23 дошкільних навчальних закладів (кількість дошкільних закладів зменшилася у зв'язку з утворенням Біленьківської та Долинської ОТГ), в яких охоплено дошкільною освітою 1334 вихованці (у 2016 році - 1009 дітей), 3 групи короткотривалого перебування дошкільників на базі двох шкіл для 60 дітей та 11 дошкільних ланок в складі навчально-виховних комплексів «загальноосвітній навчальний заклад-дошкільний навчальний заклад» для 356 дітей.

Обсяг асигнувань бюджету, використаних у 2017 році по галузі «Освіта» складає 107805,22 тис. грн., у тому числі за рахунок коштів державного бюджету 99689,3 тис. грн., за рахунок коштів місцевих бюджетів району 8115,9 тис. грн.

Продовжується будівництво приміщень для 3-х груп на 70 місць і приміщення спортивної зали в Балабинському дитячому навчальному закладу.

Створено умови для здобуття повної загальної середньої освіти за індивідуальною, екстернатною формами навчання.

В рамках проекту Благодійного Фонду П. Порошенка щодо розвитку інклюзивної освіти в Запорізькій області з 01 вересня 2017 року в 9 навчальних закладах району відкрито 24 класи (у 2016 - 5 класів) для 31 учня (у 2016 - 8 учнів).

Балабинський навчально-виховний комплекс «школа І-ІІІ ступенів-гімназія «Престиж» включено до Всеукраїнського пілотного проекту по впровадженню інклюзивної освіти. У вересні 2017 року в Кушугумській гімназії відкрито шкільну медіатеку. Завершується робота по оснащенню чотирьох медіатек в Малокатеринівському, Новопетрівському, Петропільському навчально – виховних комплексах та в Новоолександрівській ЗОШ.

Балабинський НВК для забезпечення інклюзивної освіти отримав універсальний сходовий гусеничний підйомник з площадкою для транспортування інвалідних візків. Заклади з інклюзивною формою навчання оснащені телевізорами та ноутбуками, спеціальними меблями, роздатковим матеріалом, обладнано куточки відпочинку з урахуванням нозологій дітей з особливими освітніми потребами.

Місцевою владою, головами селищних, сільських рад, керівниками навчальних закладів разом з педагогічними колективами та батьківською громадськістю проведена значна робота щодо підготовки навчальних закладів до нового навчального року. На ремонт закладів освіти виділено: з обласного бюджету 1 444,7 тис. грн, з районного бюджету – 1 174 тис. грн, з бюджетів сільських рад – 378,5 тис. грн., витрачено спонсорських коштів – 149,8 тис. грн .

Були проведені такі основні ремонтні роботи:

- Ремонт покрівель на суму 635 тис. грн. у Відраднівському дошкільному закладі, Августинівській та Широківській загальноосвітніх школах;
- Капітальний ремонт котельні на суму 165 тис. грн. проведено у Григорівському навчально-виховному комплексі;
- Заміна вікон на загальну суму 1 977,5 тис. грн. у Григорівському, Лежинському, Петропільському, Миколай – Пільському, Наталівському навчально-виховних комплексах та в Августинівській і Широківській загальноосвітніх школах;
- Реконструкція вузла обліку газової котельні у Кушугумському навчально-виховного комплексу на суму 130 тис. грн;
- Придбано 2 котли на твердому паливі для Веселянського навчально-виховного комплексу на суму 30 тис. грн.;
- Ремонт прибудови на суму 19,8 тис. грн. здійснено у Наталівському навчально-виховному комплексі.

У 2017 році з обласного бюджету для матеріально – технічного забезпечення Балабинського та Кушугумського НВК виділено по 1 693, 9 тис. грн.

Культура

У процесі децентралізації та створення територіальних громад мережа закладів культури району не змінилася. Район протягом року утримував 40 клубних та бібліотечних установ. Загальний обсяг фінансування галузі за минулий рік становить 4,5 млн. грн.

Протягом 2017 року під районну Програму розвитку культури Запорізького району на капітальні, поточні ремонти приміщень закладів культури, на розробку відповідних проектів та заміну вікон і дверей виділено 1млн.20тис.грн., враховуючи обласний, районний, а також місцеві бюджети сільських та селищних рад. З районного бюджету профінансовано більше 300 тис. грн. Часткові та капітальні ремонтні роботи проведено в 11-ти закладах культури (Веселівському, Августинівському, Лукашівському, Ручаївському, Новопетрівському, Миколай-Пільському, Балабинському, Широківському, Степненському, Шевченківському, а також у районному будинку культури). У цьому році відновлено опалення в Ручаївському клубі, замінено електрокотел в Степненському будинку культури та встановлено електроконвектори в Лукашівську бібліотеку. У березні 2017 року в селищі Балабине відбулося відкриття спортивного залу гімназії "Престиж", після капітального ремонту. Ремонт залу не проводився 42 роки, з моменту спорудження гімназії.

Протягом року поліпшилася матеріально-технічна база закладів. Придбано професійну оргтехніку, музичну апаратуру, обладнання для проведення заходів на загальну суму майже 150 тис. грн. З районного бюджету придбано сучасні ноутбуки для Балабинського, Ручаївського та районного закладів культури.

Для бібліотек Долинської та Біленьківської ОТГ здійснено безкоштовну передачу літератури, отриманої від Обласної Наукової бібліотеки ім. Горького. На черзі – Широківська ОТГ.

На базі закладів культури району організують творчу діяльність 160 майстрів та майже 220 клубних формувань різного напрямку, у тому числі 6 колективів зі званням «народний», які в 2017 році підтвердили своє звання, секції з боксу, теквондо, шейпінгу, йоги, які постійно відвідують більше 3-х тис. мешканців.

Збільшено кількість районних масових заходів: до Дня незалежності України проведено «Козацьке коло» на території с.Новоолександрівка, «Маленькі пан та панночка» (с.Лежине та с.Відрадне), до Дня сільського господарства - «Козацькі ігри» (с.Петрополь) тощо. Аматори художньої самодіяльності закладів культури району взяли участь та отримали призові місця у шести Всеукраїнських конкурсах і фестивалях (12 призових місць), та дванадцяти обласних конкурсах, в яких отримали 25 призових місць.

Підготовлено облікову документацію на 1046 об'єктів археології та зроблено електронні копії для органів місцевого самоврядування з метою належної їх охорони та збереження.

Фізичне виховання і спорт

У комунальному закладу «Запорізька районна комплексна дитячо-юнацька спортивна школа» Запорізької районної ради у 2017 році працювали відділення з

футболу, фут залу, боксу, тхеквандо - усього 14 груп, в яких займались 231 вихованців, що становить 7% охоплення позашкільною освітою спортивного профілю учнів Запорізького району.

Тренування проходили на базах шкіл Запорізького району а саме: Петропільського навчально-виховного комплексу (тренування з тхеквондо та фут залу), Малокатеринівського навчально-виховного комплексу «Мрія» (тренування з футболу), Балабинського навчально-виховного комплексу «Престиж» (тренування з футболу), Новоолександрівської загальноосвітньої школи (тренування з футболу) та Балабинського будинку культури тренувань з (боксу та тхеквондо).

У 2017 році вихованці у супроводі тренерів 17 разів виїжджали на районні, обласні та всеукраїнські змагання, з них 13 за рахунок закладу, де здобули призові місця перших місць - 26 вихованців, других місць - 28 вихованців, третіх місць -19 вихованців, четвертих місць -15 вихованців.

У 2017 році для вихованців ДЮСШ було придбано спортивне обладнання в кількості 145 одиниць на загальну суму 16 тис. грн. та спортивну форму у кількості 126 одиниць на загальну суму 10,3 тис. грн..

Вихованці закладу протягом 2017 року брали участь у Всеукраїнському турнірі з тхеквондо (ВТФ)(Шаповалова Єва посіла 1 місце), «Кубок Посла Кореї в Україні» (Семеренко Максим посів 1 місце), Всеукраїнські змагання з боксу (Наврось Олександр посів 1 місце, Клименко Артур посів 1 місце, Нехорошев Кирил посів 1 місце), Всеукраїнські змагання з боксу серед юнаків (Нехорошев Кирило посів 3 місце).

В змаганнях на Кубок Запорізького району з футболу команда «Юність» (Малокатеринівська селищна рада) посіла перше місце другої ліги.

У 2017 році у районні проведено: XVI районну спартакіаду з 7 видів спорту, змагання «На краще спортивне село», «Спортивні сім'ї», легкоатлетична естафета «Шляхами війни», 12 футбольних турнірів з нагоди державних свят, пам'яті Спортсменів та інших, кубок з гирьового спорту пам'яті І.І.Бакуменка , турніри для ветеранів спорту з міні-футболу.

Проведено районний XXI фестиваль творчості молоді з обмеженими можливостями «Повір у себе». У фестивалі прийняли участь 50 учасників з обмеженими можливостями віком від 13 до 35 років,

З 2016 року в районі запроваджено спортивно-козацькі змагання «Козацькі ігри». У 2016 та 2017 році змагання проводилися у с. Петропіль серед працівників агропромислового комплексу. У 2016 році прийняло участь 6 команд (36 учасників) Запорізького району. У 2017 році – 3 команди Запорізького району та 1 команда з Оріхівського району (24 учасники).

Реформа децентралізації влади

В рамках реформи децентралізації влади станом на 01.01.2018 у районі створено три громади в результаті об'єднання одинадцяти сільських рад.